

بررسی رابطه بین اختلال شخصیت پارانویید با بلوغ عاطفی و حرمت خود دانشجویان دختر

رقیه چمانه^۱ و زهرا درويزه^{۲*}

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران
۲. دانشیار گروه روانشناسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین اختلال شخصیت پارانویید با بلوغ عاطفی و حرمت خود دانشجویان دختر بوده است. روش تحقیق مورد استفاده از نوع توصیفی، همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی در شهرستان گنبد کاووس در سال ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بود. که تعداد آنها ۱۷۵۰ نفر بود. حجم نمونه آماری با استفاده از جدول مورگان ۳۱۳ نفر محاسبه شده است که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ایی انتخاب شد. جهت جمع آوری داده ها از پرسشنامه بلوغ عاطفی یاشویر سینک و بهارگاوا (EMS)، پرسشنامه عزت نفس (حرمت خود) کوپر اسمیت (SEI)، پرسشنامه اختلال شخصیت در آکسفورد و بر اساس ملاک های DSM-5-TR استفاده شده است، هم چنین جهت تجزیه و تحلیل داده ها از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره با استفاده از نرم افزار SPSS۲۱ استفاده شده است. نتایج فرضیه اصلی نشان داد که اختلال شخصیت پارانویید و بلوغ عاطفی می توانند حرمت خود دانشجویان دختر را پیش بینی کنند. و نتایج فرضیه های فرعی نشان داد که بین اختلال شخصیت پارانویید و بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: اختلال شخصیت پارانویید، بلوغ عاطفی، حرمت خود

مقدمه

شخصیت^۱، بیانگر آن دسته از ویژگی‌های فردی است که شامل الگوهای ثابت فکری، عاطفی و رفتاری است (پروین، جان، ۲۰۰۱، ص ۳). این تعریف بیانگر آن دسته از ویژگی‌های فردی با ثبات چه در زمینه فکری، رفتاری یا عاطفی است.

اشخاصی که به اختلال‌های شخصیتی دچار هستند، صفات شخصیتی ناسازگارانه دارند و این صفات آن قدر ژرف و عمیق حکاکی شده‌اند که در برابر هرگونه تغییر و دگرگونی مقاومت می‌کنند. در بیشتر مواقع این اشخاص گمان می‌کنند دیگران باید تغییر کنند تا با آن‌ها مطابقت داشته باشند و نه بر عکس. اشخاص مبتلا به اختلال‌های شخصیت خود و دنیا را به گونه‌ای تفسیر می‌کنند که برایشان به شدت ناراحت‌کننده است یا توانایی آن‌ها را برای زندگی عادی از بین می‌برد. تجربه‌های ناسازگارانه آن‌ها از خودشان و دنیا از کودکی و نوجوانی آغاز می‌شود و به تدریج و در همه جا بر زندگی‌شان تأثیر می‌گذارد. اختلال‌های شخصیت، انواع مختلف دارد و اندیشه، احساسات و رفتارهای مورد تجربه شخص بسته به نوع اختلال شخصیت می‌تواند متفاوت باشد. شخصیت می‌تواند سازگار یا ناسازگار باشد و این ارتباط نزدیکی با «انعطاف‌پذیری»^۲ دارد. اختلال شخصیت یعنی «رفتارهای ناسازگار و انعطاف‌ناپذیر در برخورد با محیط و موقعیت‌ها» مفهوم «خود» یکی از مفاهیم اساسی در تحقیقات روان‌شناختی است. به عقیده برونر^۳ (۱۹۸۶) «خود» همان شخصیت است و «خود» فردی منحصر به فرد است و حرمت خود یک نوع احساس ارزشمند مثبت از خود است. حرمت خود از نظر اصطلاحی عبارت است از میزان ارزشی که فرد برای خود قایل است. البته باید توجه داشته باشیم که هر چند واژه «حرمت» با مفهوم ضمنی ارزش و اعتبار همراه است ولی شکل ترکیبی آن با خود (حرمت خود)، به کل ابعاد و میزان احترام به خود- چه بالا باشد چه پایین- مربوط می‌شود (نظری و حسین پور، ۱۳۸۷).

اگر ظاهراً به مفهوم حرمت خود نگاه کنیم مسئله‌ای بسیار ساده به نظر می‌رسد، اما با کمی تأمل به اهمیت آن پی می‌بریم و پژوهش‌های انجام شده گویای این حقیقت است که ارضای نیاز به حرمت خود، به احساساتی از قبیل اعتماد به نفس، ارزش، قدرت، لیاقت، کفایت، مفید بودن در جهان می‌انجامد اما بی‌توجهی به این نیاز، موجب احساساتی از قبیل حقارت، ضعف و درماندگی می‌شود و به نوبه خود موجب دل‌سردی و یأس اساسی خواهد شد و اگر این نیاز ارضا نشود نیازهای گسترده‌تر دیگری مانند نیاز به پیشرفت و خلاقیت محدود می‌ماند (نظری و حسین پور، ۱۳۸۷).

نیاز به حرمت خود در نهاد انسان به طور غریزی نهفته است و یکی از نیازهای اساسی او می‌باشد. انسانی که دارای حرمت خود نیست به میزان فقدان آن، خود را مجبور به جعل و کسب نوع کاذب آن می‌نماید تا با توسل به تصویر دروغین و بدلی آن، چهره خود را بیاراید. وی با این حس ناامیدی و این باور که رودرویی با جهان بیرون بدون برخورداری از حرمت خود به منزله بی‌پناه کردن و خلع سلاح خویش است که در نهایت منجر به تخریب نفس می‌گردد، خود را از نظر روان‌شناسی به طرف باطل و بیراهه سوق می‌دهد. این مسئله در کشور ایران یکی از بالاترین نسبت‌های جمعیت جوان دختر را به خود اختصاص داده است که اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. زیرا آنها در برابر مشکلات قرار دارند و آسیب‌پذیری این قشر بیشتر است. حرمت خود، حوزه‌هایی از جمله نگرش به خود، آگاهی داشتن از استعدادهای خود و تصدیق آنها، روش‌های مقابله با شکست و توانایی مقابله با چگونگی نگرش دیگران درباره خود را دربر می‌گیرد (مجدیان، ۱۳۸۸). و از سوی دیگر دوره بلوغ دورانی مهم از نظر شناخت خصایص و دوران تمایلات متضاد است. بلوغ عاطفی یعنی فرد به مرحله‌ای از رشد عاطفی رسیده است که می‌تواند به طور مناسب احساسات مثبت و منفی خودش را در زمان مناسب و به شکلی مناسب بیان کند. بلوغ عاطفی رسیدن به درجه‌ای از رشد و نمو مغزی است که شخص می‌تواند نه تنها احساسات و عواطف خود را در هر زمان و لحظه شناسایی کند بلکه از علت و چرایی آنها آگاه بوده و تحت کنترل خود قرار می‌دهد و همچنین قادر است احساسات و عواطف دیگران را درک کند.

1 . personality

2 . flexibility

3 Bruner

مطالعات نشان داده اند که این بلوغ یا توانمندی عاطفی (در واقع هوش عاطفی) یکی از عوامل تعیین کننده موفقیت در زندگی اشتراکی و اجتماعی افراد است (قائمی، ۱۳۸۰).

پیوستگی^۴ فرآیند شکل گیری دلبستگی^۵ است. مجموعه‌ای از رفتارهایی که منجر به یک ارتباط هیجانی (دلبستگی) می‌شود. پیوستگی یعنی اینکه با آنچه در ارتباط قرار گرفته‌ایم و به آن عشق می‌ورزیم یا دوستش داریم احساس وحدت و یگانگی کنیم با وجود لذت شادمانی، سعادت و خوشی در آن، ما نیز خشنود می‌شویم. امروزه ارضای نیاز به حرمت خود، مبتنی بر منابع قدرت نرم است. اقتصاد برتر، فناوری و دانایی، منابع انسانی برتر، سرمایه اجتماعی، پیوستگی مردم و حاکمیت، مهم ترین منابع قدرت و امنیت تلقی می‌شوند ایجاد مهارت در مولفه های بلوغ عاطفی و احساس پیوستگی، دلبستگی و به کارگیری این مهارتها دارای اهمیت می باشد (استرنبرگ^۶، ۲۰۰۷).

بنابراین، این پژوهش سعی دارد تا به این سوال پاسخ دهد که آیا اختلال شخصیت پارانویید با بلوغ عاطفی و حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معناداری وجود دارد؟

پیشینه تحقیق

- ستایشگر و حسینی (۱۳۹۴) تحقیقی با عنوان رابطه ویژگیهای شخصیت و تنظیم شناختی هیجان با حرمت خود متقاضی جراحی زیبایی، انجام داده اند ، یافته ها نشان داد که حرمت خود با ویژگی شخصیتی روان نژندی رابطه منفی و معنادار دارد و با ویژگیهای شخصیتی برونگرایی، دلیزیر بودن، باوجدان بودن رابطه مثبت و معنادار وجود دارد . همچنین حرمت خود با مولفه های عدم پذیرش پاسخ های عاطفی ، اختلال در انجام رفتارهای هدفمند ، اختلال در کنترل تکانه ، عدم آگاهی عاطفی، ضعف راهکارهای تنظیم عاطفی، عدم شفافیت رابطه منفی و معنادار دارد. به علاوه ویژگیهای روان نژندی و باوجدان بودن دارای قدرت پیش بینی حرمت خود بودند. همچنین مولفه عدم شفافیت (مولفه‌ی تنظیم شناختی هیجان) دارای قدرت پیش بینی منفی و معنادار حرمت خود بود.

- قنبری و همکاران (۱۳۹۴) تحقیقی با عنوان بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی با حرمت خود دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا همدان، انجام داده اند و نتایج حاکی از این است که بین ویژگی شخصیتی درونگرا با حرمت خود رابطه معناداری وجود ندارد. بین ویژگی شخصیتی برونگرا با حرمت خود رابطه مثبت و معنادار وجود دارد و می توان ۴۷ درصد از واریانس حرمت خود دانشجویان را از روی ویژگی شخصیتی برونگرا آنان تبیین کرد. میزان حرمت خود دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر است. - ثریا خواه (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان "پیش بینی ابعاد بلوغ عاطفی براساس سبک های والدگری در دانش آموزان دبیرستانی". که نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان برای پیش بینی ابعاد بلوغ عاطفی بر اساس سبک های والدگری حاکی از آن بود که سبک های والدگری مثبت، تنبیه بدنی، مشارکت پدر، اطلاع، اقتدار و نظارت ضعیف برای بلوغ عاطفی در حیطه های(بازگشت عاطفی، ناسازگاری اجتماعی، فروپاشی شخصیت، فقدان استقلال) به ترتیب پنج درصد، پنج درصد، یازده درصد، هشت درصد از واریانس را پیش بینی می کند، اما سبک های والدگری برای ناپایداری هیجانی دارای قدرت پیش بینی معنادار نبود. در مجموع نتایج این مطالعه نشان داد که سبک های والدگری به طور معناداری میزان بلوغ عاطفی را دانش آموزان پیش بینی می کند.

4 . Continuity
5 . Attachment
6 Sternberg

- سیدنوری (۱۳۹۳)، در تحقیقی با عنوان "تأثیر آموزش مهارت های اجتماعی بر حرمت خود و خودپنداشت دانش آموزان نارساخوان" نشان داد که آموزش مهارت های اجتماعی بر بهبود تمام مولفه های حرمت خود و تمام مولفه های خودپنداشت به جزء مولفه اخلاقی دانش آموزان نارساخوان به طور معناداری موثر بوده است.

- جشنی و همکاران (۱۳۹۳) تحقیقی با عنوان بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی با منبع کنترل و حرمت خود دانشجویان، انجام داده اند و نتایج حاکی از این است که بین ویژگی شخصیتی برون گرا با منابع کنترل رابطه منفی و معنادار وجود دارد و می توان ۴/۲۲ درصد از واریانس منبع کنترل درونی دانشجویان را از روی ویژگی شخصیتی برون گرا آنان تبیین کرد. بین ویژگی شخصیتی درونگرا با منبع کنترل و بین ویژگی شخصیتی درون گرا با حرمت خود رابطه معناداری وجود ندارد. بین ویژگی شخصیتی برون گرا با حرمت خود رابطه مثبت و معنادار وجود دارد و می توان ۸/۳۴ درصد از واریانس حرمت خود دانشجویان را از روی ویژگی شخصیتی برون گرا آنان تبیین کرد. میزان حرمت خود دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر است و همچنین میزان منبع کنترل دانشجویان دختر و پسر یکسان و بطور میانگین منبع کنترل دانشجویان دختر و پسر بیرونی است.

- شهبازی و وزینی طاهر (۱۳۹۲) تحقیقی با عنوان بررسی سلامت روانی و میزان حرمت خود دانشجویان سال اول و آخر یک آموزشگاه نظامی، انجام داده اند و نتایج این تحقیق نشان می دهد، که دانشجویان سال آخر از بین مقیاس های سلامت روانی، در علائم اضطراب و اختلال خواب، و نیز علائم افسردگی به میزان معنی داری در شرایط بهتری نسبت به دانشجویان سال اول قرار داشتند، اما تفاوت معنی داری از لحاظ نمرات حرمت خود مشاهده نشد. از سوی دیگر بین سلامت روانی و حرمت خود هر دو گروه دانشجویان سال اول و آخر ارتباط معنی داری وجود دارد.

- حیدرعلی هومن (۱۳۹۰) در تحقیقی که با عنوان "آزمون بلوغ اجتماعی و رابطه آن با بلوغ عاطفی در دانش آموزان دبیرستانی شهر بابل" انجام داد. نتایج نشان داد که عامل های (خود-محوری) (تعهد اجتماعی) با بلوغ همبستگی دارد و ضریب همبستگی یا سیاهه بلوغ عاطفی ۰/۱۷۶ به دست آمد بنابراین کسانی که بلوغ عاطفی دارند قابلیت مقاومت در برابر تأخیر در ارضاء نیازها را دارند.

- ادهم و همکاران (۱۳۹۱) تحقیقی با عنوان رابطه بین سلامت روان و حرمت خود دانشجویان علوم پزشکی، انجام داده اند و نتایج نشان داد نمرات کل سلامت عمومی دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی دار داشت. نمرات حرمت خود دانشجویان رشته های مختلف تفاوت معنی دار وجود داشت.

- قاسم زاده و یونس (۱۳۸۹) تحقیقی با عنوان مطالعه مقایسه ای سلامت روانی و حرمت خود دانشجویان جدیدالورود با دانشجویان سال آخر، انجام داده اند و نتایج حاکی از آن بود که بین خرده مقیاس های سلامت روانی دانشجویان هم برحسب سال ورود به دانشگاه، و هم برحسب جنسیت، تفاوت معناداری وجود داشت. و دانشجویان جدیدالورود در تمامی خرده مقیاس های سلامت روانی نسبت به دانشجویان سال آخر از سلامت بالاتری برخوردار بودند. دانشجویان دختر نسبت به پسر در خرده مقیاس های نشانه های بدنی، اضطراب و بی خوابی از سلامت پایین تری برخوردار بودند. اثر متقابل جنسیت در سال ورود به دانشگاه با هیچ کدام یک از خرده مقیاس های سلامت روانی دانشجویان، معنادار نبود. یافته های تحلیل واریانس عاملی، نشان داد که بین نمره کلی سلامت عمومی دانشجویان، بر حسب جنسیت و سال ورود به دانشگاه، تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل واریانس عاملی، گویای آن بود که بین حرمت خود دانشجویان بر حسب سال ورود به دانشگاه و جنسیت، تفاوت معناداری وجود ندارد.

- جورج^۷ (۲۰۱۷) تحقیقی با عنوان رابطه بین اختلال شخصیت و حرمت خود دانشجویان، انجام داد و نتایج نشان داد بین سلامت روان و حرمت خود رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

- آشیل^۸ (۲۰۱۶) در تحقیقی به بررسی رابطه بین حرمت خود و سلامت روانی پرداخته است. نتایج نشان داد که بین حرمت خود و سلامت روانی در کودکان و جوانان کشور آلمان رابطه معنی داری وجود دارد.
- کیم و گرانت^۹ (۲۰۱۰) تحقیقی تحت عنوان "مدل بلوغ عاطفی با استفاده از مدل بلوغ قابلیت یکپارچه" انجام داده که هدف خود را در آن ارائه یک چارچوب برای ارزیابی سطح بلوغ قرار داده است که چارچوب مفهومی آن بر اساس دو مدل مفهوم ادراکی و فکری و مدل بلوغ قابلیت یکپارچه بود. که در آن یافته های تحقیق مفاهیم ابعاد بلوغ عاطفی را در مطالعات روشن کرده و از مدل بلوغ قابلیت یکپارچه به عنوان یک ابزار مفید برای ارزیابی سطح بلوغ یاد می کند و بیان می دارد که ارزیابی عوامل ورودی می تواند سازمان ها را به درک چگونگی اولویت بندی استراتژیها آگاه سازد.
- مک کورماک^{۱۰} (۲۰۰۹) تحقیقی تحت عنوان "بررسی رابطه بین بلوغ عاطفی، بلوغ اجتماعی و رضایت از رابطه انجام داده است که در آن نشان داد بین بلوغ عاطفی، بلوغ اجتماعی و رضایت از رابطه، رابطه مثبت وجود داشت.
- شاننوکارولین^{۱۱} (۲۰۰۷) در تحقیق با عنوان "مهارت های شناختی- رفتاری توانایی افزایش شادکامی و بلوغ عاطفی در خانواده" را مورد بررسی قرار داد. آموزش های شناختی- رفتاری به افراد کمک می کند که مدیریت بهتری بر عواطف و بلوغ عاطفی خود داشته باشند و احساس شایستگی و کارآمدی بیشتری در مسئولیت های روزانه و چالش های زندگی داشته باشند و حرمت خود و خود پنداره بهتر و بیشتری را تجربه می کنند و موجب پیشرفت افراد در مهارت های مدیریت (فشار روانی، حل مساله و تصمیم گیری، حل تعارض ها، خودگردانی، رهبری، وظیفه شناسی) و رشد رفتارهای پسندیده شود.

روش تحقیق

- از نظر هدف کاربردی چون یک مساله واقعی را در سازمان مورد پژوهش حل می کند
- از نظر اجرا توصیفی زیرا در یک محیط واقعی بدون دستکاری متغیرها انجام می شود.
- از نظر جمع آوری داده ها، پیمایشی زیرا از طریق پرسشنامه داده از محیط واقعی جمع آوری می شود.
- از نظر ارتباط بین متغیرها، همبستگی زیرا ارتباط بین متغیرها مورد بررسی قرار گرفته است.

جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی در شهرستان گنبد کاووس در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ می باشد. که تعداد آنها ۱۷۵۰ نفر انتخاب شدند.

نمونه آماری

حجم نمونه آماری با استفاده از جدول مورگان ۳۱۳ نفر محاسبه شده است که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ایی انتخاب شدند. با روش انتخاب تصادفی از هر دانشکده و از هر گروه آموزشی یک کلاس انتخاب و کلیه دانشجویان دختر انتخاب شدند و با توجه به نمره اختلال شخصیت مورد بررسی قرار گرفتند.

روش های جمع آوری اطلاعات

در این پژوهش از دو روش جمع آوری اطلاعات: روش کتابخانه ای و روش میدانی استفاده شده است.

در این تحقیق کلیه منابع در دسترس و ادبیات قابل دسترسی مورد بازدید قرار گرفت و بر روی آنچه توسط مقالات ارائه شده نیز مروری شد و با توجه به نمره اختلال و نمره زیر میانگین بلوغ عاطفی محاسبه همبستگی با حرمت خود انجام شد. از پرسشنامه به

2. Ashil

9 Kim & Grant

4. McCormak

5. Shannon & Corolin

عنوان ابزار تحقیق استفاده شده است. در این پژوهش برای سنجش متغیرهای پژوهش از پرسشنامه های استاندارد استفاده شده است.

ابزار پژوهش

پرسشنامه بلوغ عاطفی یاشویر سینک و بهارگاوا (EMS)

این مقیاس توسط یاشویر سینک و ماهیش بهارگاوا در سال ۱۹۹۱ تدوین شده است. این سیاهه شامل ۴۸ سؤال است که هدف آن بررسی ابعاد مختلف بلوغ عاطفی (عدم ثبات عاطفی، بازگشت عاطفی، فروپاشی شخصیت، ناسازگاری اجتماعی و فقدان استقلال) می باشد. طیف پاسخدهی آن بر اساس لیکرت تنظیم شده است. مقیاس اندازه گیری این ابزار از هرگز تا خیلی زیاد تغییر می کند. روایی این مقیاس در برابر معیارهای بیرونی یعنی پرسشنامه سازگاری، برای دانشجویان کالج توسط یاشویر سینک و بهارگاوا تعیین شده است.

در این پرسشنامه، سازگاری عاطفی دانشجویان کالج را اندازه می گیرد و تعداد سوالات این حوزه ۲۱ مورد است. همبستگی گشتاوری حاصل بین کل نمرات در ۲۱ سؤال و کل نمرات در مقیاس بلوغ عاطفی ۰/۶۷ پایایی توسط آزمون - باز آزمون بر روی دانشجویان اندازه گیری شد که شامل دختران و پسران ۲۴-۲۰ ساله بودند. فاصله زمانی بین این دو آزمون ۶ ماه بود و همبستگی گشتاوری بین این دو اجرا ۰/۷۵ بود. در ایران پایایی این پرسشنامه در تحقیق حسینی (۱۳۹۲) ۰/۸۹ محاسبه شده است.

پرسشنامه عزت نفس (حرمت خود) کوپر اسمیت (SEI):

شامل ۵۸ ماده است که احساسات، عقاید یا واکنش های فرد را توصیف می کند و آزمودنی باید با این مواد با علامت گذاری در دو خانه (به من شبیه است (بلی) یا (به من شبیه نیست (خیر) پاسخ دهد. مواد هر یک از زیر مقیاس ها عبارتند از: مقیاس عمومی ۲۶ ماده، مقیاس اجتماعی ۸ ماده، مقیاس خانوادگی ۸ ماده، مقیاس تحصیلی یا شغلی ۸ ماده و مقیاس دروغ ۸ ماده، نمرات زیر مقیاس ها و هم چنین نمره ی کلی، امکان مشخص کردن زمینه ای را که در آن افراد واجد تصویر مثبتی از خود هستند، فراهم می سازد (کوپر اسمیت، ۱۹۶۷). شکل آموزشی این مقیاس بر اساس بررسی گسترده ای درباره ی مبانی، روابط متقابل عزت نفس فراهم شده است. اغلب موادی که در مقیاس گنجانده شده اند، مواد تنظیم شده ی مقیاس راجرز و دیموند (۱۹۵۴) هستند، اما مواد دیگری نیز به آنها افزوده شده اند. همه ی جملات این پرسشنامه به ترتیبی تدوین شده اند که برای کودکان از ۱۰ سال به بالا قابل استفاده باشند. بررسی ها در ایران و خارج از ایران بیانگر آن است که پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت از اعتبار و روایی قابل قبولی برخوردار است. هرز و گولن (۱۹۹۹) ضریب آلفای ۰/۸۸ را برای نمره کلی این آزمون گزارش کرده اند. همچنین جهت سنجش روایی بین نمره کل آزمون با خرده مقیاس روان آزاده گرایی در آزمون شخصیت آیزنگ، روایی واگرایی منفی و معنا دار و با خرده مقیاس برون گرایی روایی مثبت معنا دار بدست آمده است. در مجموع آزمون مذکور دارای اعتبار و روایی مناسبی است و شامل شیوه ی اجرا و نحوه ی نمره گذاری و جداول تفسیر نمرات می باشد. در ایران جباری (۱۳۹۲) در پژوهشی پایایی این پرسشنامه را ۰/۸۷ محاسبه کرده است.

پرسشنامه اختلال شخصیت پارانوئید:

مقیاس اختلال شخصیت در آکسفورد و بر اساس ملاک های DSM-VI-TR ساخته شده است و در سال ۲۰۰۱ نیز مورد بررسی مجدد قرار گرفته است. مقیاس اختلال شخصیت یکی از وضعیت های رایج مرزی یعنی اختلال شخصیت مرزی را توصیف می کند که الگوهای رفتاری بی ثبات بین فردی از قبیل دوسوگرایی و مشکلات کنترل هیجانی را شامل می شود. مقیاس اختلال شخصیت ویژگی های مرزی را در افراد بهنجار و بر اساس مدل پیوستاری ویژگی های روان ی می سنجد. در تحقیق حاضر این مقیاس با ملاک های DSM-5-TR انطباق داده شد و خصوصیات روان سنجی آن مورد بررسی قرار گرفت. DSM5 (پنجمین راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی) دو معیار را برای تشخیص این اختلال مطرح کرده است که معیار اول شامل ۷ معیار فرعی می باشد.

مقیاس اختلال شخصیت ابتدا به فارسی برگردانده شد. سپس از دو نفر متخصص زبان انگلیسی خواسته شد که ماده های برگردانده شده فارسی را به انگلیسی ترجمه نمایند، آنگاه شکاف های موجود در تطابق دو ترجمه اصلاح گردید. نمونه ای به حجم ۷۴۹ نفر (۳۸۰ نفر مونث و ۳۶۹ نفر مذکر) به روش نمونه گیری تصادفی ساده از دانشکده های مختلف دانشگاه شیراز، ۳۰ نفر بیمار مبتلا به اسکیزوفرنی و ۳۰ نفر بیمار مبتلا به افسردگی اساسی از مراکز درمانی انتخاب و با ابزارهای تحقیق موردآزمون قرار گرفتند. تحلیل عاملی به روش تحلیل مؤلفه های اصلی با چرخش پرومکس برای اختلال شخصیت سه عامل ناامیدی، تکانشگری و علائم تجزیه ای/پارانوئیدی وابسته به استرس را استخراج نمود. علاوه بر این، برای این مقیاس سه نوع روایی دیگر (همزمان، افتراقی و همبستگی خرده مقیاس ها با کل مقیاس و یکدیگر) و سه نوع پایایی (بازآزمایی، همسانی درونی و تنصیفی) گزارش شد. اطلاعات هنجاری اختلال شخصیت نیز در نمونه ای ۷۴۹ نفری گزارش شده است. نتایج حکایت از این داشت که مقیاس اختلال شخصیت در جامعه ایرانی خصوصیات روان سنجی مطلوبی دارد و از آن می توان در تحقیقات روان شناسی و روان پزشکی استفاده کرد.

روش اجرا

در این پژوهش ابتدا نمونه گیری بر اساس روش نمونه گیری تصادفی خوشه ایی انتخاب شده وبا استفاده از ملاک پرسشنامه اختلال شخصیت پارانوئید نسخه پنجم دانشجویانی که اختلال دارند شناسایی شده و آنان که بلوغ عاطفی پایینی دارند آزمون همبستگی بین آنان انجام خواهد گرفت.

روش های تجزیه و تحلیل داده ها

روش تجزیه و تحلیل داده ها و اطلاعات در این تحقیق به روش های زیر می باشد:

۱. از آمار توصیفی جهت برآورد مشخصه های مرکزی و تنظیم جداول توزیع فراوانی آماری استفاده شد.
۲. از آمار استنباطی، جهت آزمون فرضیه ها استفاده شد. ضمن تدوین جدول ماتریس همبستگی کلیه متغیرها و مولفه های آنها و تعیین میزان و شدت همبستگی بین متغیرها، با تعیین ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون^{۱۲} چندگانه و برای تعیین نرمال بودن متغیرها از آزمون کولموگروف، استفاده شده است و برای انجام دقیق محاسبات از نرم افزار spss نسخه-۲۱- استفاده شده است.

فرضیه های پژوهش

فرضیه اصلی

- اختلال شخصیت پارانوئید و بلوغ عاطفی می توانند حرمت خود دانشجویان دختر را پیش بینی کنند.

فرضیه های فرعی

- اختلال شخصیت پارانوئید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه دارد.

- بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه دارد.

تجزیه و تحلیل استنباطی داده ها:

آزمون کولموگروف، اسمیرنوف متغیرهای تحقیق

برای انتخاب آزمون درست برای تحلیل فرضیه ها ابتدا باید از توزیع آماری متغیرهایی که مورد آزمون قرار می گیرند اطمینان حاصل کرد. برای نمونه آماری، پیش نیاز گرفتن آزمون های پارامتری نرمال بودن توزیع آماری متغیرهاست. به طور کلی می توان گفت که آزمون های پارامتری، عموماً بر میانگین و انحراف معیار استوارند. حال اگر توزیع جامعه نرمال نباشد، نمی توان استنباط درست از نتایج داشت. به همین جهت از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای مورد آزمون استفاده می کنیم.

H_0 : داده ها دارای توزیع نرمال می باشند. H_1 : داده ها دارای توزیع نرمال نمی باشند.

جدول ۱ نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف متغیرهای تحقیق		
متغیر	(سطح معناداری)	نتیجه آزمون
اختلال شخصیت پارانویید	۰/۹۸	توزیع داده ها نرمال است
بلوغ عاطفی	۰/۰۶۶	توزیع داده ها نرمال است
حرمت خود	۰/۰۸۳	توزیع داده ها نرمال است

با توجه به جدول (۱) سطح معنی داری آزمون کولموگروف - اسمیرنوف متغیرهای تحقیق بزرگتر از ۰/۰۵ می باشد. بنابراین فرضیه H_0 تایید می شود یعنی توزیع داده ها در این نمونه آماری نرمال است، به همین علت برای آزمون فرضیه های تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده می شود.

آزمون دوربین واتسون

جدول ۲ جدول تحلیل دوربین واتسون

دوربین-واتسن	سطح معنی داری
۱/۸۵۶	۰/۰۰۰

یکی از پیش شرطهای رگرسیون این است که متغیر ملاک دارای خود همبستگی نبوده و خطاها مستقل از هم باشند. این شرط با آزمون دوربین- واتسن مورد آزمون قرار می گیرد. مقدار دوربین-واتسن برابر ۱/۸۵۶ است. چون این مقدار بین ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد نتیجه می گیریم که متغیر ملاک دارای خود همبستگی نبوده و خطاها مستقل از هم می باشند. رابطه خطی بین متغیر وابسته و مستقل (آزمون F فیشر): این امر را می توان از طریق تحلیل واریانس (ANOVA) رگرسیون به منظور بررسی رابطه خطی بین دو متغیر استفاده کرد. فرضیه های آماری کل مدل رگرسیون به صورت زیر می باشد:

رابطه خطی بین دو متغیر وجود ندارد. H_0

رابطه خطی بین دو متغیر وجود دارد. H_1

جدول ۲ جدول تحلیل واریانس (آنوا)

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	مقدار آماره آزمون	سطح معناداری
رگرسیون	۲/۳۶۲	۴	۰/۵۸۹	۳/۲۴۵	۰/۰۰۰
باقیمانده	۳۱/۸۶۹	۳۰۹	۰/۱۷۱		
کل	۳۴/۲۷۷	۳۱۳			

تحلیل جدول:

مطابق جدول شماره ۲ با توجه به سطح معنی داری، $\text{sig}=0/000$ شده است و چون این مقدار کمتر از $(\alpha=0/05)$ یعنی $(\text{sig}<\alpha)$ ، می توان نتیجه گرفت که فرض H_0 رد شده و فرض H_1 مورد تأیید قرار گرفته است؛ جدول آنوا نشان می دهد نمرات با توجه به مقدار F، نمرات متغیرها پیش بین، پیش بینی متغیر وابسته موثر هستند.

آزمون فرضیه ها

آزمون فرضیه اصلی: اختلال شخصیت پارانویید و بلوغ عاطفی می توانند حرمت خود دانشجویان دختر را پیش بینی کنند.

جدول ۳ خلاصه مدل

ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای معیار برآورد
۰/۶۳۵	۰/۴۰۳	۰/۴۳۰	۱/۶۹۸

برای بررسی فرضیه اصلی، از رگرسیون چندگانه همزمان استفاده شده است. ضریب همبستگی چندگانه برابر ۰/۶۳۵ و ضریب تعیین برابر ۰/۴۰۳ است. ضریب تعیین مقدار واریانس تبیین شده توسط مدل را نشان می دهد مقدار عددی ضریب تعیین بین صفر تا ۱ است. هر چه این مقدار به یک نزدیکتر باشد نشان دهنده ی قوی تر بودن رابطه مدل است. نتایج نشان داد که ۴۰ درصد از تغییرات اختلال شخصیت پارانویید و بلوغ عاطفی می توانند حرمت خود دانشجویان دختر را پیش بینی کنند.

جدول ۴ جدول ضرایب رگرسیون اختلال شخصیت پارانویید، بلوغ عاطفی و حرمت خود دانشجویان دختر

سطح معنی داری	t	ضرایب استاندارد نشده		
		Beta (بتا)	خطای معیار	B
مقدار ثابت	۳/۴۹۵		۲/۹۶۸	۱۰/۳۷۵
اختلال شخصیت پارانویید	۰/۶۷۷	۰/۰۸۳	۰/۰۶۵	۰/۰۸۴
بلوغ عاطفی	۴/۲۲۰	۰/۴۱۷	۰/۰۴۹	۰/۲۰۵

برای اینکه مدل رگرسیونی معنی دار باشد باید بین متغیر ملاک و متغیرهای پیش بین رابطه خطی وجود داشته باشد. برای بررسی وجود رابطه خطی بین متغیر ملاک و متغیرهای پیش بین از آزمون F استفاده شده است. سطح معنی داری آزمون F برابر ۰/۰۰۱ است. با توجه به اینکه سطح معنی داری آزمون F کمتر از ۰/۰۵ است نشان می دهد که بین متغیر ملاک و متغیرهای پیش بین رابطه خطی معنی داری وجود دارد.

آزمون فرضیه فرعی اول: اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه دارد.

H_0 : بین اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معنی داری وجود ندارد.

H_1 : بین اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵ نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر			
متغیر مستقل		متغیر وابسته	
اختلال شخصیت پارانویید		حرمت خود	حجم نمونه
		ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری
		۰/۶۵۹*	۰/۰۰۰
*همبستگی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است			

بر اساس نتایج آزمون همبستگی (پیرسون) در جدول (۵)، بین اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود در سطح ۹۵٪ اطمینان (۰/۰۵ < سطح معناداری) رابطه منفی و معنادار و مستقیمی (>0 ضریب همبستگی) وجود دارد. بنابراین فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 پذیرفته می شود. یعنی فرضیه فرعی اول تحقیق تایید می شود. و بین اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه منفی و معنی داری وجود دارد.

آزمون فرضیه فرعی دوم: بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معنی داری وجود دارد.

H0: بین بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معنی داری وجود ندارد.

H1: بین بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معنی داری وجود دارد

جدول ۶ نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر			
حرمت خود			متغیر مستقل متغیر وابسته
حجم نمونه	سطح معناداری	ضریب همبستگی پیرسون	بلوغ عاطفی
۳۱۳	۰/۰۰۰	۰/۷۳۵	
*.همبستگی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است			

بر اساس نتایج آزمون همبستگی (پیرسون) در جدول (۶)، بین بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر در سطح ۹۵٪ اطمینان (۰/۰۵ < سطح معناداری) رابطه معنادار و مستقیمی (۰ > ضریب همبستگی) وجود دارد. بنابراین فرضیه H0 رد و فرضیه H1 پذیرفته می شود. یعنی فرضیه فرعی دوم تحقیق تایید می شود و ضریب همبستگی بین متغیرهای مستقل (بلوغ عاطفی) و متغیر وابسته (حرمت خود) (۰/۷۳۵) می باشد. بین بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

بحث و تفسیر، مقایسه نتایج تحقیق

فرضیه اصلی: اختلال شخصیت پارانویید و بلوغ عاطفی می توانند حرمت خود دانشجویان دختر را پیش بینی کنند. برای بررسی فرضیه اصلی، از رگرسیون چندگانه همزمان استفاده شده است. ضریب همبستگی چندگانه برابر ۰/۶۳۵ و ضریب تعیین برابر ۰/۴۰۳ است. ضریب تعیین مقدار واریانس تبیین شده توسط مدل را نشان می دهد مقدار عددی ضریب تعیین بین صفر تا ۱ است. هر چه این مقدار به یک نزدیکتر باشد نشان دهنده قوی تر بودن رابطه مدل است. نتایج نشان داد که ۴۰ درصد از تغییرات اختلال شخصیت پارانویید و بلوغ عاطفی می توانند حرمت خود دانشجویان دختر را پیش بینی کنند. که نتایج تحقیق حاضر با نتایج سیدنوری (۱۳۹۳)، جشنی و همکاران (۱۳۹۳) و آشیل (۲۰۱۶) همسو است. در تبیین این فرضیه می توان گفت اختلال شخصیت پارانویید و بلوغ عاطفی می توانند حرمت خود دانشجویان دختر را پیش بینی کنند.

آزمون فرضیه فرعی اول: اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه دارد.

بر اساس نتایج آزمون همبستگی (پیرسون) در جدول (۴-۷)، بین اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود در سطح ۹۵٪ اطمینان (۰/۰۵ < سطح معناداری) رابطه منفی و معنادار و مستقیمی (۰ > ضریب همبستگی) وجود دارد. بنابراین فرضیه H0 رد و فرضیه H1 پذیرفته می شود. یعنی فرضیه فرعی اول تحقیق تایید می شود. و بین اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه منفی و معنی داری وجود دارد.

که نتایج این تحقیق با تحقیقات ستایشگر و حسینی (۱۳۹۴)، قنبری و همکاران (۱۳۹۴)، ثریاخواه (۱۳۹۳) همسو است. در تبیین این فرضیه می توان گفت اختلال شخصیت پارانویید با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه منفی و معنی داری وجود دارد.

آزمون فرضیه فرعی دوم: بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه معنی داری وجود دارد.

بر اساس نتایج آزمون همبستگی (پیرسون) در جدول (۴-۸)، بین بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر در سطح ۹۵٪ اطمینان (۰/۰۵ < سطح معناداری) رابطه معنادار و مستقیمی (۰ > ضریب همبستگی) وجود دارد. بنابراین فرضیه H0 رد و فرضیه H1 پذیرفته می شود. یعنی فرضیه فرعی دوم تحقیق تایید می شود و ضریب همبستگی بین متغیرهای مستقل (بلوغ عاطفی) و

متغیر وابسته (حرمت خود) (۰/۷۳۵) می باشد. بین بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

که نتایج این تحقیق با تحقیقات شهبازی وزین طاهری (۱۳۹۲) حیدرعلی هومن (۱۳۹۰) وقاسم زاده وهمکاران (۱۳۸۹) همسو است. در تبیین این فرضیه می توان گفت بلوغ عاطفی با حرمت خود دانشجویان دختر رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

پیشنهادهای تحقیق:

پیشنهادهای پژوهشی:

۱. انجام پژوهش در سایر دانشگاههای سایر شهرها و مقایسه بین دانشگاههای دولتی و غیر انتفاعی.

۲. انجام پژوهش در محیط های کاری

۳. انجام دردو جنس و دردانشگاههای دیگر.

پیشنهادهای کاربردی

۱. در سیاست های کلی، توجه کردن به اختلالات شخصیتی و بلوغ عاطفی با حرمت خود در دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی گنبد کاووس می تواند منجر به بهبود فعالیتهای آموزشی و مهارتی دانشجویان دانشگاه آزاد گنبد کاووس شود.

۲. پیشنهاد می شود رسانه های گروهی و دانشگاهها به خانواده ها و افراد جامعه اطلاعات بیشتری و مفیدی در مورد برخورد صحیح با دانشجویان در ارتباط با اختلالات شخصیتی آنان دهند

۳. دانشگاه آزاد اسلامی گنبد کاووس باید انگیزه ها و امنیت و فرصت لازم را برای دانشجویان جهت استفاده از مهارت آنها فراهم آورد. تا منجر به بهبود بلوغ عاطفی دانشجویان دختر شوند.

۴. اطلاعات و منابع مورد نیاز جهت انجام درست فعالیتها، برای دانشجویان فراهم شود که این عوامل اگر بکار گرفته شود باعث تقویت حرمت خود و کاهش اختلالات شخصیتی در دانشجویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبد کاووس می شود.

۵. پیشنهاد می شود دانشجویان در زمینه اختلال شخصیت غربالگری شوند و مورد بررسی قرار گیرند.

۶. برگزاری کارگاههای آموزشی بلوغ عاطفی و آشنایی با اختلال شخصیت برگزار شود

محدودیت های تحقیق

- در این تحقیق اطلاعات لازم جهت تائید فرضیه ها از طریق پرسشنامه جمع آوری شده است در نتیجه یکی از محدودیت های تحقیق، محدودیت های ذاتی پرسشنامه است.
- عدم تعمیم نتایج به سایر سازمان ها و موسسات آموزش عالی و دانشگاهها.
- محدودیت تک جنسیتی و محدود به دانشگاه آزاد گنبد وعدم مقایسه مقاطع کاردانی ارشد و دکتری.
- عدم بررسی مقایسه بین گروههای تحصیلی

فهرست منابع:

- ابراهیمی، فرشته. (۱۳۹۲). پیش بینی شادکامی بر اساس الگوهای ارتباطی خانواده و تاب آوری، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- ابوالقاسمی، عباس؛ زاهد؛ فاطمه؛ نریمانی، محمد (۱۳۸۸). بررسی ارتباط احساس پیوستگی و تیپ شخصیتی d با تندرستی در افراد مبتلا به بیماری عروق کرونری. اصول بهداشت روانی، ۱۱ (۳)، ۲۲۲-۲۱۳.

- احتشامزاده، پروین؛ صبری نظرزاده، راشین و معمارباشی اول، مژگان. (۱۳۹۲). رابطه بین احساس انسجام و عملکرد شغلی با میانجی گری سلامت روان و راهبردهای مقابله، روش‌ها و مدل‌های روانشناختی، دوره ۳، شماره ۱۳، صص ۸۵-۹۷.
- اسدی، سهیل (۱۳۸۲). ارسطو یا فروید: تردید در نظریه شادکامی، هفته نامه پرشین ویکی، شماره ۸۲، صص ۲۰-۳۰.
- اسماعیلی فر، ندا؛ شفیع آبادی، عبدالله؛ قدسی (۱۳۹۰). تعیین سهم خودکارآمدی در پیش بینی شادکامی دانش آموزان دختر شهر رودهن. مجله اندیشه و رفتار، دوره پنجم، ش ۱۹، صص ۹۰-۱۰۶.
- امانی، رزیتا، هادیان، رژی‌نا. (۱۳۸۷). بررسی اثر بخشی آموزش مهارت های اجتماعی بر افزایش میزان شادی دانشجویان، چهارمین سمینار بهداشت روانی دانشجویان، دانشگاه شیراز، اول و دوم خرداد.
- امیدیان، مرتضی. (۱۳۸۶). بررسی وضعیت سلامت عمومی و شادکامی در دانشجویان دانشگاه یزد، مطالعات تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی، دوره دهم، شماره ۱، صص ۱۱۶-۱۰۱.
- برغندان، سپیده؛ ترخان، مرتضی؛ قائمی خمایی، نیما. (۱۳۸۹). بررسی اثربخشی آموزش مهارت های زندگی بر سلامت روان و شادکامی دانش آموزان پسر مقطع دبیرستان. ارمان دانش - فصلنامه علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، دوره ۱۵۰، ویژه نامه ۱ (همایش سراسری سبک زندگی و سلامت)، ۲۱۳.
- بهزادی بهنار، روحانی احمد. (۱۳۸۹). بررسی رابطه خلاقیت و بلوغ عاطفی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز. سومین کنفرانس ملی خلاقیت شناسی، مهندسی و مدیریت نوآوری. تهران
- ثریا خواه، سمیرا (۱۳۹۰). "پیش بینی ابعاد بلوغ عاطفی بر اساس سبک‌های والدگری در دانش آموزان دبیرستانی". پایان نامه دانشگاه آزاد اسلامی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت - دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. ۱۳۹۳. کارشناسی ارشد
- سیدنوری، زهرا (۱۳۹۳). "تأثیر آموزش مهارت‌های اجتماعی بر حرمت خود و خودپنداشت دانش آموزان نارساخوان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دانشگاه گیلان - دانشکده ادبیات و علوم انسانی - ۱۳۹۳ - [کارشناسی ارشد]
- شارکین، بروس اس. (۱۳۹۰). نقش اساتید و کارکنان دانشگاه در ارتقای سلامت روان دانشجویی. ترجمه حمید. یعقوبی، معصومه کریمی و عبا... امیدی انتشارات پگاه
- قائمی، علی (۱۳۸۰) "بلوغ". نشر اسپید چاپ سوم.
- حیدرنژاد کیوان، بیگی جمال، زینالی حامد. (۱۳۹۶) بررسی ارتباط اختلالات شخصیت ضد اجتماعی و مرزی با اعتیاد با مطالعه موردی در سطح شهرستان بناب. فصلنامه علمی- پژوهشی حقوق پزشکی، ۱۱ (۴۱): ۱۸۱-۲۰۱.
- مجدیان، محمد؛ سلیمی، سید حسین؛ حبی، محمد باقر؛ مرادی، علی رضا؛ (۱۳۸۸) بازخورد مذهبی، حرمت خود و. مسند مهارگری، روان شناسی تحولی: روان شناسان ایرانی، ش ۲۲ (۶)، ص ۱۵۳
- نظری، ایمان؛ حسین-پور، محمد (۱۳۸۷) اثربخشی مهارت‌های اجتماعی بر اضطراب و عزت نفس دانش آموزان دختر. دبیرستان باغملک، یافته‌های نو در روان شناسی، ش ۶، ص ۹۹
- هومن، حیدر علی؛ وطن خواه، حمیدرضا؛ جهانزاد، سارا؛ (۱۳۹۰) "آزمون بلوغ اجتماعی و رابطه آن با بلوغ. عاطفی در دانش آموزان دبیرستانی شهر بابل" مجله تحقیقات روانشناختی « بهار ۱۳۹۲ - شماره ۱۷ (۴۱ تا ۵۴).
- پاییزی، مریم؛ شهر آرای، مهرناز؛ فرزاد، ولی اله و صفایی، پریش. (۱۳۸۶). بررسی اثربخش آموزش ابراز وجود بر شادکامی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر پایه دوم رشته علوم تجربی دبیرستان های تهران، مجله مطالعات روان شناختی دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه الزهراء، دوره ۳، شماره ۴.
- پاییزی، مهدی (۱۳۸۶). بررسی اثربخشی آموزش ابراز وجود بر شادکامی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر پایه دوم رشته تجربی دبیرستان های تهران، فصلنامه مطالعات روان شناختی، دوره ۳، شماره ۴، صص ۴۳-۲۵.

- جوکار، بهرام (۱۳۸۶). نقش واسطه ای تاب آوری در رابطه باهوش هیجانی و هوش عمومی بارضایت از زندگی. مجله روانشناسی معاصر، فصلنامه انجمن روان شناسی ایران، دوره دوم، شماره ۲، صص ۴۳-۵۶.
- حسینی، جعفر. (۱۳۸۹). خصوصیات روان سنجی پرسشنامه نظم جویی شناختی هیجان. فصلنامه روانشناسی بالینی، سال ۲، شماره ۳، صص ۷۳-۸۳.
- خانزاده، عباسعلی و صفی خانی، لیلا. (۱۳۸۵). بررسی رابطه بین شخصیت و شادکامی، نشریه اصلاح و تربیت، شماره ۱۳۱.
- خوش کنش، ابولقاسم و کشاورز افشار، حسین. (۱۳۸۷). رابطه شادکامی و سلامت روانی دانشجویان. مجله اندیشه و رفتار، دوره دوم، شماره ۷، صص ۴۱-۵۲.
- دشتی، مریم (۱۳۹۰). تأثیرالگوهای ارتباطی خانواده برشادکامی به واسطه خودکارآمدی دربین دانش آموزان دختر و پسر. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز.
- زهرا کار، کیانوش. (۱۳۸۷)، مشاوره استرس، تهران: نشر دانشگاهی بال.
- شاهقلیان، مهناز، مردای، علیرضا. و کافی، سید موسی. (۱۳۸۶). بررسی رابطه ناگویی خلقی با سبک های باراز هیجان و سلامت عمومی در دانشجویان. مجله روان پزشکی و روان شناسی بالینی ایران، سال ۱۳، شماره ۳، ۲۴۸-۲۳۸.
- شریفی، رضا و آقاییوسفی، علیرضا. (۱۳۸۹). رابطه بین احساس پیوستگی و بهزیستی روانی، مطالعات تربیتی و روانشناسی دانشگاه مشهد، دوره دهم، شماره ۱، صص ۴۲-۳۱.
- علی پور، احمد؛ نوربالا، احمدعلی. (۱۳۸۷). بررسی مقدماتی پایایی و روایی پرسشنامه شادکامی آکسفورد در دانشجویان دانشگاه های تهران. مجله اندیشه و رفتار، سال پنجم، ش ۲۱، تابستان و پاییز، صص ۵۵-۶۵.
- علی پور، احمد؛ نوربالا، احمدعلی؛ اژه ای، جواد و مطیعیان، حسن. (۱۳۸۹). شادکامی و عملکرد ایمنی بدن، مجله روانشناسی، سال ۳، شماره ۴، صص ۲۳۳-۲۱۹.
- کیامرثی، آذر و ایل بیگی قلعهنی، رضا. (۱۳۹۰). ارتباط احساس پیوستگی و نارسایی هیجانی با رضایت از زندگی در دانش آموزان دختر دارای نشانه های ADHD، مجله روانشناسی مدرسه، دوره ۱، شماره ۱، صص ۹۲-۷۶.
- مطیعیان، حسن (۱۳۷۹). شادکامی و عملکرد ایمنی بدن، مجله روانشناسی، سال ۳، شماره ۴، صص ۲۳۳-۲۱.
- منتظری، علی؛ امیدواری، سپیده؛ آذین، سید علی. (۱۳۹۰). میزان شادکامی مردم ایران و عوامل مؤثر بر آن: مطالعه سلامت از دیدگاه مردم ایران، فصلنامه پایش، سال یازدهم، شماره ۴، صص ۴۶۷-۴۷۵.
- میرشاه جعفری، ابراهیم (۱۳۸۱). شادکامی و عوامل مؤثر بر آن، تازه های علوم شناختی، سال ۴، شماره ۳.
- نوربخش، اعظم. آتش پور، سید حمید، موسوی، حسین. (۱۳۸۴). مقایسه سبک زندگی، سلامت روان و شادکامی دبیران زن و زنان خانه دار شهرستان بشرویه. مجله دانش و پژوهش در روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، شماره ۲۶، ۶۲-۳۷.
- Antonovsky A. (1987). Unraveling the mystery of health How people manage stress and stay well. Sanfrancisco. Jossey-Bass Press. 122-5.
- Antonovsky, A. (1993). The structure and properties of the sense of coherence scale. *Soc Sci Med.* 36(6):725-33.
- Antonovsky, A. (1996). The salutogenic model as a theory to guide health promotion international. 11(1), 11-18.
- Argyle, D. (2001). The social psychology of happiness, (2nd). Grea. Brit saiu: Routledge.
- Argyle, M., & LU, L. (1990). The happiness of extraverts, personality and Individual Difference, 11, 1011-1017.

- Bagby, R. M., & Taylor, G. J. (1997). Affect dysregulation and alexithymia. In G. J. Taylor, R. M. Bagby, & J. D. A. Parker (Eds), *Disorders of Affect Regulation: Alexithymia in medical and psychiatric illness* (pp. 26-45). Cambridge: University Press.
- Bernbaum, H., & James, T. (1994). Correlates and retrospectively reported antecedents of alexithymia. *Psychosomatic Medicine*, 56, 353-359.
- Bolte, A., Goschke, T., & Kuhl, J. (2003). Emotion and intuition. *Psychological Sciences*, 14(5):416-21.
- Brethoz, S., Consoli, S., Peterz-Diaz, F., & Jouvent, R. (1999). Alexithymia and anxiety: Compounded relationships? A psychometric study. *European Psychiatry*, 14(7), 372-378.
- Bucci, W. (1997). Symptoms and symbols: A multiple cod theory of somatization. *Psychoanalytic Inquiry*, 17, 151-172.
- Carr, A. (2004). *positive psychology* Hove and New york: Brunner-Routledge.
- Conner, K.M & Davidson, J.R.T. (2003). Development of a new resilience scale: the Conner-Davidson resilience scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*, 18, 76-82.
- Dickey, M.T. (1999). *The pursuit of happiness*. Available on: <http://www.dickey.org/happy.htm>.
- Diener, E. (2000). subjective well-being: The science of happiness and a proposal for a national index. *American psychologist*, 55:34-43.
- Dubey, A., Pandey, R., & Mishra, K. (2010). Role of emotion regulation difficulties and positive / negative affectivity in explaining alexithymia-health relationship: An overview. *Indian Journal of Social Science Research*, 7(3), 20-31.
- Dubey, A., Pandey, R., & Mishra, K. (2010). Role of emotion regulation difficulties and Positive negative affectivity in explaining alexithymia health relationship: An overview. *Indian Journal of social science Research*, 7, 20-31.
- Dubey, A., Pandey, R., & Mishra, K. (2010). Role of emotion regulation difficulties and positive negative affectivity in explaining alexithymia health relationship. An overview. *Indian Journal of social science Research*, 7(3), 20-31.
- Eriksson, M., Lindstrom, B. & Liliya, J. (2007). A sense of coherence and health. Salutogenesis in a social context: Aland, a special case. *J Epidemiol Community Health*, 61(8): 684-88.
- Espina, A. (2003). Alexithymia in parents of daughters with eating disorders its relationship with Psychopathological and personality variables. *Journal of psychomatic research*, 55, 553-560.
- Flannery, R. B., & Flannery, G. L. (1990). Sense of coherence, life stress, and psychological distress: A Prospective methodological inquiry. *Journal of Clinical psychology*, 46, 415-42.
- Flensburg –Madsen T, Vetegodt S, Merrick J. (2005). Why is Antonovsky's sense of coherence not correlated to physical health? Analysing Antonovsky's 29-item sense of coherence scale (SOC). *Sci world J*. 14(5): 767-76.
- Flensburg-Madsen TF, Vetegodt S, Merrick J. (2006). Sense of coherence and Health A Cross-Sectional study using a New Scale (SOCII). *Sci World*. 6 (1) : 2200-11.
- Flensburg-madsen, T., Vetegodt, S., Merrick, J. (2006). "sense of coherence and health. The construction of an Amendment to Antonovsky's Sense of coherence Scale (SOCII)". *TSW Holistic Health & medicine*. 1:169-178.

- Francis, L., Brown, L., Lester, D. & Philipchalk, R. (1998). Happiness as stable Extraversion. *personality and individual Differences*, 24, 167-171.
- Fukunishi, I., Kawamura, N., Ishikawa, T., Ago, Y., Ago, Y., Sei, H., Morita, Y., & Raha, R. H. (1997). Mother's low care in the development of alexithymia: A Preliminary study in Japanese college students. *Psychological Reports*, 80, 143-146.
- Fukunishi, i., Sei, H., Morita, Y., & Rahe, R. H. (1999). Sympathetic activity in alexithymics W. Th mother's low care. *Journal of psychomatic Research*, 46, 579-589.
- Goleman, D. (1995). Emotional intelligence. New York: Bantam.
- Halmers, K. F., & Mente, A. (1999). Alexithymia and health behaviors in healthy male volunteers. *Journal of psychosomatic Research*, 47, 635-645.
- Hills, p., & Argyle, M. (2001). Happiness, introversion- extraversion and happy Introverts. *personality and Individual Differences*, 30, 595-608.
- Hintikka, J., Honkalampi, K., Lehtonen, J., & Viinamaki, H. (2001). Are Alexithymia and depression distinct or overlapping construct: a study in a general population. *Comprehensive psychiatry*. 42(3), 234-239.
- Huppke, R. w. (2001). study finds community work linked to happiness. [Http://Archive.Nandotimes..../0.2107,500045&7722-500698037-503747880,00Htm?printe](http://Archive.Nandotimes..../0.2107,500045&7722-500698037-503747880,00Htm?printe).
- Kaldor, p. (1994). winds of change. Home bush west, NSW: Anzea.
- Kanttinen, H. Uutela, A. (2008). Comparing sense of coherence, depressive symptoms and anxiety, and their relationships with health in a population-based study. *Social Science & Medicine*. 66: 2410-2412.
- Karin, G., Albreksten, G. and Qvarnstrom, U. (2003). Association between psychosocial factor and happiness among school adolescent, *International Journal of nursing practice*, 9, 166-175.
- Kraemer, s., & Loader, P. (1995). Passing through life: Alexithymia and attachment disorders. *Journal of Psychosomatic Research*, 39, 937-941.
- Krantz G, Ostergren po. (2004). Does it make sense in a coherent way? Determinants of sense of coherence in Swedish women 40 to 50 years of age. *Int J Behav Med*, 11(1): 18-26

The relationship between paranoid personality disorder and emotional maturity and self-esteem among female students

Roghmech Chamaneh ¹ and Zahra Darvizeh ^{* 2}

1 Graduate Student of Psychology, Shahroud Unit, Islamic Azad University, Shahrood, Iran

2 Associate Professor, Department of Psychology, Shahrood Branch, Islamic Azad University, Shahrood, Iran (Corresponding Author)

Abstract

The purpose of this study was to investigate the relationship between paranoid personality disorder and emotional maturity and self-esteem in female students. The research method used was descriptive correlation. The statistical population of the present study included female students of Islamic Azad University in Gonbad-e-Kavos city in 1398-1397. That number is 1750 people. Was. The sample size was calculated using Morgan's table of 313 people who were selected by cluster random sampling method. To collect data, the Affective Maturity Questionnaire (JMSS) and Springhava (EMS), Cooper Smith Self-Esteem Questionnaire (SEI), Personality Disorder Questionnaire in Oxford and based on DSM-VI-TR criteria have been used. For data analysis, Pearson correlation and multivariate regression were used using SPSS 21 software. The results of the main hypothesis showed that paranoid personality disorder and emotional maturity can predict the self-esteem of female students. The results of sub hypothesis showed that there is a significant relationship between paranoid personality disorder and emotional stress with self-esteem of female students.

Key words: paranoid personality disorder, emotional maturity, self-esteem